Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6808

2024 11 29

TARYBOS REKOMENDACIJA

2024 m. spalio 21 d.

dėl Belgijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos

(C/2024/6808)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 ([2]), kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – Priemonė). Pagal Priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus Priemone padedama užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, visų pirma reformas ir investicijas siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir didinti valstybių narių ekonomikų atsparumą. Ja taip pat padedama stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435 ([3]) (toliau – „REPowerEU“) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą. Belgija į nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukė naują skyrių „REPowerEU“, kad būtų galima finansuoti pagrindines reformas ir investicijas, kurios padės pasiekti „REPowerEU“ tikslus;

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“. Komunikate išdėstyti devyni vieni kitus stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp tų veiksnių, kaip itin svarbūs politikos prioritetai

([1]) OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

reformų ir investicijų srityje siekiant įveikti dabartinius su našumu susijusius iššūkius ir didinti ilgalaikį Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencingumą, yra prieiga prie privačiojo kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai, taip pat veikianti bendroji rinka. 2024 m. vasario 14 d. Komisija paskelbė komunikatą pavadinimu „2024 m. metinė bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaita“. Tame komunikate išsamiai aptariami Europos bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai, analizuojant per metus įvykusius pokyčius, suskirstytus pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba pritarė 2024 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems prioritetams, kurie grindžiami keturiais konkurencingo tvarumo aspektais. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 ([4]) taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Belgija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė nuomonę dėl Belgijos 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([5]) (toliau – 2024 m. rekomendacija dėl euro zonos) priėmė 2024 m. balandžio 12 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2024 m. kovo 11 d.;

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji Sąjungos ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, iš dalies pakeistą Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97 ([6]) dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ir iš dalies pakeistą Tarybos direktyvą 2011/85/ES ([7]) dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms. Naujosios ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą reformomis bei investicijomis ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Naująja ekonomikos valdymo sistema taip pat skatinama nacionalinė atsakomybė ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui kartu su veiksmingesniu bei nuoseklesniu vykdymo užtikrinimu. Kiekviena valstybė narė turi pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų ([8]) planas turi atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę Sutarties vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams. Siekdama padėti tuos nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus parengti, 2024 m. birželio 21 d. Komisija paskelbė gaires dėl informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir savo metinėse pažangos ataskaitose. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 ir 36 straipsnius Komisija perdavė valstybėms narėms, kai taikytina, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją. Valstybės narės savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turi pateikti ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent konkreti valstybė narė ir Komisija susitaria šį terminą pratęsti pagrįstos trukmės laikotarpiui. Vadovaudamosi savo nacionalinėmis teisinėmis sistemomis valstybės narės gali savo vidutinės trukmės laikotarpio planų projektus aptarti savo nacionaliniuose parlamentuose, gali paprašyti nepriklausomų fiskalinių institucijų pateikti nuomonę ir gali konsultuotis su socialiniais partneriais ir kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

([4]) 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) 2024 m. balandžio 12 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2024/2807, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka Sąjungos fondų pajamas, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau evoliucionuoja atsižvelgiant į Priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. balandžio 30 d. Belgija pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikė savo nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Belgijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo ([9]); 2023 m. gruodžio 8 d. jis buvo iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ir įtrauktas skyrius „REPowerEU“ ([10]). Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Belgija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. balandžio 30 d. Belgija pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 ([11]) 4 straipsnio 1 dalį pateikė 2024 m. nacionalinę reformų programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Belgijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. ataskaitą dėl Belgijos. Joje įvertinta pažanga, Belgijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Belgijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

(10) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Belgijos valdžios sektoriaus deficitas padidėjo nuo 3,6 % BVP deficito 2022 m. iki 4,4 % deficito 2023 m., o valdžios sektoriaus skola padidėjo nuo 104,3 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 105,2 % 2023 m. pabaigoje. Kaip paskelbta 2023 m. kovo 8 d. Komisijos komunikate „2024 m. fiskalinės politikos gairės“, Komisija, laikydamasi galiojančių teisės nuostatų ir remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, imasi pirmųjų veiksmų, kad pradėtų deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal Sutarties 126 straipsnio 3 dalį. Tame pranešime aptarta Belgijos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2023 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad, atsižvelgdama į šį vertinimą ir apsvarsčiusi Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę, parengtą pagal Sutarties 126 straipsnio 4 dalį, 2024 m. liepos mėn. Komisija ketina siūlyti pradėti perviršinio deficito procedūrą dėl Belgijos ir pasiūlyti Tarybai priimti sprendimą pagal Sutarties 126 straipsnio 6 dalį, kuriuo nustatoma, kad Belgijoje yra susidaręs perviršinis deficitas;

(11) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo ([12]) Belgijai 2023 m. užtikrinti apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribojant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimą, kad jis neviršytų vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimo ([13]), atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Be to,

([9]) Dok. ST 10161/21 INIT ir ST 10161/21 ADD 1.

([10]) 2023 m. gruodžio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Belgijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 15570/23 INIT).

([11]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([12]) 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl Belgijos 2022 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Belgijos stabilumo programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 1).

([13]) Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Belgijos vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas nominaliąja verte bus 5,7 %.

Belgijai rekomenduota būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Belgijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos įverčiais, 2023 m. fiskalinės politikos kryptis buvo skatinamoji ([14]) ir toks skatinamasis poveikis sudarė 0,7 % BVP atsižvelgiant į aukštą infliaciją. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo skatinamasis ir sudarė 0,4 % BVP. Tai apima 0,1 % BVP mažesnes tikslinių neatidėliotinų paramos priemonių namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, išlaidas. Todėl tikslinė parama namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, nenulėmė nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimo, viršijančio vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimą. Skatinamąjį nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimą skatino nuolatinis viešojo sektoriaus darbo užmokesčio ir socialinių išmokų didėjimas dėl automatinio indeksavimo mechanizmo, laikinas darbdavių socialinių įmokų sumažinimas 2023 m. ir didėjančios biudžeto išlaidos, susijusios su visuomenės senėjimu. Apibendrinant, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas 2023 m. neatitiko 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacijos. Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamos išlaidos 2023 m. sudarė 0,3 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 2,8 % BVP, t. y. 0,1 procentinio punkto daugiau, palyginti su 2022 m. Belgija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Ji finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir energetinį saugumą, pvz., investicijas į geležinkelių ir dviračių transporto infrastruktūras, viešųjų pastatų renovaciją ir vandenilio infrastruktūrą. Tos viešosios investicijos iš dalies finansuojamos Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;

(12) 2024 m. stabilumo programoje teigiama, kad pagal makroekonominį scenarijų, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 1,4 % 2024 m. ir 1,3 % 2025 m., o infliacija pagal vartotojų kainų indeksą (VKI) bus 2,8 % 2024 m. ir 1,8 % 2025 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 4,6 % BVP 2024 m. ir sumažės iki 3,6 % BVP 2025 m., o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos padidės iki 106,2 %, o iki 2025 m. pabaigos – iki 106,8 %. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus balansas sumažės iki 2,9 % BVP 2026 m. ir 2,3 % BVP 2027 m. Todėl planuojama, kad 2026 m. valdžios sektoriaus deficitas taps mažesnis nei Sutartyje nustatyta 3 % BVP deficito pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu laipsniškai mažės iki 106,6 % 2026 m. ir 106 % 2027 m.;

(13) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 1,3 % 2024 m. ir 1,4 % 2025 m., o infliacija pagal suderintą vartojimo kainų indeksą (SVKI) bus 4 % 2024 m. ir 2,3 % 2025 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,4 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2024 m. turėtų išlikti 105 %. Skolos santykio su BVP stabilizacija 2024 m. daugiausia atspindi laikiną grynųjų pinigų rezervo perteklių, dėl valstybės obligacijų emisijos sukauptą iki 2023 m. pabaigos. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinės politikos kryptis bus stabdomoji ir toks stabdomasis poveikis sudarys 0,1 % BVP;

(15) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m., tikėtina, bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,2 % BVP, palyginti su 0,1 % BVP 2023 m. Išlaidas finansuojant Priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Belgijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai.

(16) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo ([15]), kad Belgija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų ([16]) nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 2 %. Valstybės narės paragintos, vykdant savo 2023 m. biudžetus ir rengiant savo 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito

([14]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek Sąjungos biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas.

([15]) 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl Belgijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Belgijos stabilumo programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 12).

([16]) Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones, ii) palūkanų išlaidas, iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Belgijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 4 %, t. y. jų augimas viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Šis nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų rekomenduojamo didžiausio prieaugio viršijimas 2024 m. atitinka 1 % BVP. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos.

(17) be to, Taryba rekomendavo, kad Belgija imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, o su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Taryba taip pat rekomendavo, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, Belgija turėtų užtikrinti, kad tokiomis paramos priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje įvertinta, kad neatidėliotinų energijos paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos ([17]) 2023 m. sudarys 0,4 % BVP, ir numatoma, kad 2024 ir 2025 m. jos sudarys 0 % BVP. Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, tos projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 0,4 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos ([18]) fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės stabdomąjį 0,1 % BVP poveikį. Neatidėliotinos energijos paramos priemonės buvo laipsniškai panaikintos 2023 ir 2024 m. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Tačiau nenumatoma visų su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(18) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Belgija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos padidės iki 2,9 % BVP 2024 m. nuo 2,8 % BVP 2023 m. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Iš Sąjungos fondų gautomis pajamomis, įskaitant Priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų išlikti nepakitusios – 0,3 % BVP;

(19) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant prielaidą, kad politika nesikeis, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 4,7 % BVP. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos turėtų padidėti iki 106,6 %. Deficito ir skolos santykio su BVP padidėjimas 2025 m. daugiausia atspindi struktūriškai didėjančias einamąsias išlaidas, kurias visų pirma lemia su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos ir didesni valstybės skolos palūkanų mokėjimai;

(20) Belgijos ilgalaikio fiskalinio tvarumo rizika yra didelė. Be nepalankios pradinės biudžeto būklės, tokį didelės rizikos vertinimą lemia su amžiumi susijusių išlaidų didėjimo, numatomo atsižvelgiant į spartų šalies gyventojų senėjimą, poveikis valstybės finansams. Komisijos 2024 m. ataskaitoje dėl senėjimo numatoma, kad su visuomenės senėjimu susijusios išlaidos nuolat didės nuo 26,8 procentinio punkto BVP 2022 m. iki 31,9 procentinio punkto BVP 2070 m. 5,1 procentinio punkto BVP padidėjimą iki 2070 m. daugiausia lemia pensijų ir ilgalaikės priežiūros išlaidos. Numatoma, kad 2022–2070 m. pensijų išlaidos padidės 3,5 procentinio punkto BVP, palyginti su vidutiniškai 0,4 procentinio punkto BVP Sąjungoje. Belgijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta pensijų reforma, kuria siekiama padėti spręsti šį uždavinį ir kartu siekti kitų tikslų, pavyzdžiui, didinti sistemos socialinį tvarumą, skatinti ankstyvo išėjimo į pensiją sąlygas įvykdžiusius žmones išlikti aktyviems darbo rinkoje ir užtikrinti didesnę pensijų sistemų tarpusavio ir vidaus konvergenciją. Ilgalaikės priežiūros viešosios išlaidos 2022 m. sudarė 2,3 % BVP (Sąjungos vidurkis – 1,7 %), todėl Belgija tapo viena iš valstybių narių, kurių išlaidos ilgalaikei priežiūrai Sąjungoje yra didžiausios. Prognozuojama, kad iki 2070 m. ilgalaikės priežiūros išlaidos padidės 1,7 procentinio punkto BVP, palyginti su vidutiniškai 0,8 procentinio punkto padidėjimu Sąjungoje. 2022 m. institucinės globos išlaidos Belgijoje (1,4 procentinio punkto BVP) buvo gerokai didesnės nei vidutiniškai Sąjungoje (0,8 procentinio punkto BVP). Turimi duomenys rodo, kad vyresnio amžiaus žmonių, be reikalo arba bent jau pirma

([17]) Šis skaičius rodo metines tų priemonių biudžeto išlaidas, įskaitant pajamas ir išlaidas, ir, kai taikytina, atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

([18]) Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui, ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas, iv) Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP;

laiko apgyvendintų stacionarinės globos įstaigoje, dalis tebėra didelė, nors per pastarąjį dešimtmetį mažėjo. Visų pirma duomenys rodo, kad Briuselyje ir Valonijoje buvo didelė asmenų, kurie yra nepriklausomi arba mažai priklausomi nuo globos ir gyvena stacionarinės globos įstaigose, dalis. Federaliniai subjektai pradėjo reformas, kad padidintų įvairių globos įstaigų naudojimo ekonominį efektyvumą, visų pirma siekiant išvengti nereikalingo ar pirmalaikio institucionalizavimo ir jį atidėti. Tačiau reikia didesnės pažangos sprendžiant fiskalinio tvarumo problemą;

(21) Belgija yra tarp šalių, kurių mokesčių ir išlaidų lygis yra didžiausias Sąjungoje. Bendros išlaidos apima dideles mokesčių išlaidas ir darbo užmokesčio subsidijas. Be to, Belgijos mokesčių sistemos ir socialinių išmokų struktūra sukuria finansinių paskatų nedirbti ir prisideda prie žemo darbo jėgos aktyvumo lygio (76,1 %, palyginti su Sąjungos vidurkiu – 80,0 % 2023 m. (20–64 m. amžiaus grupė)). Darbo jėgos mokesčiai (gyventojų pajamų mokesčiai ir socialinės įmokos) mažą ir vidutinį darbo užmokestį gaunantiems asmenims yra didžiausi Sąjungoje, o iš vartojimo mokesčių, įskaitant energijos mokesčius, gaunamos pajamos yra mažesnės už Sąjungos vidurkį. Antriesiems šeimoje uždirbantiems asmenims specifiniai mokesčių ypatumai, pvz., vadinamasis santuokinis koeficientas ([19]), sukuria stiprias paskatas nedirbti. Be to, socialinių išmokų struktūra neskatina žmonių įsidarbinti ar dirbti daugiau valandų. Daugelis socialinių išmokų priklauso nuo statuso, o ne nuo materialinės padėties ir tai trukdo išmokų sistemai veikti efektyviai. Ilgalaikiams bedarbiams bedarbio pašalpos mokamos neribotą laiką ir nėra tikrinama jų materialinė padėtis, o tai didina esamus nedarbo spąstus. Padidinti užimtumą galėtų padėti mokesčių naštos perkėlimas nuo darbo jėgos prie kitų mokesčių bazių ir mokesčių bei išmokų sistemos veiksmingumo didinimas;

(22) atsižvelgiant į struktūrinio konsolidavimo poreikius, darbo jėgos mokesčių mažinimas turėtų būti visiškai finansuojamas, be kita ko, mažinant mokesčių išlaidas ir laipsniškai panaikinant iškastinio kuro mokesčių subsidijas. Didelę darbo jėgos mokesčių naštą kompensuoja daug darbo užmokesčio subsidijų; Belgijoje plačiai taikomos mokesčių atskaitos. 2020 m. Vyriausiosios finansų tarybos analizė parodė, kad mokesčių išlaidos brangiai kainuoja biudžetui, jomis linkstama pirmenybę teikti dideles pajamas gaunantiems asmenims ir sąlygojamas neefektyvumas. Mokesčių išlaidos, dėl kurių susidaro didžiausios biudžeto išlaidos, yra įmonių automobilių schema ir atleidimas nuo išskaičiuojamojo mokesčio už mokslinius tyrimus ir plėtrą (MTP) ir pamaininį darbą. Dėl darbo užmokesčio subsidijų ir kitų mokesčių išlaidų mokesčių sistema taip pat tampa sudėtinga, todėl nemenka reglamentavimo našta dar padidėja ir daromas neigiamas poveikis verslo aplinkai. Be to, MTP mokestinė parama nėra skirta didžiausią augimo potencialą turinčioms įmonėms. Kai kurie mokesčių sistemos ypatumai taip pat iškraipo investavimo pasirinkimus ir kelia pernelyg didelių investicijų į tam tikrą turtą riziką. Apskaičiuota, kad 2021 m. Belgijos tiesioginės subsidijos iškastiniam kurui sudarė 12 mlrd. EUR (2,4 % BVP), o netiesioginės subsidijos – daugiau kaip 2,6 mlrd. EUR. Tiesioginės subsidijos iškastiniam kurui apima mažus akcizus dujoms ir krosnių kurui, palyginti su elektros energija. Kartu su didelėmis elektros energijos tinklo išlaidomis susidaro dideli iškastinio kuro ir elektros energijos kainų skirtumai, o tai trukdo pereiti prie ekologiškesnių šildymo sistemų. Be to, ši nuolatinė parama krosnių kurui ir gamtinėms dujoms prieštarauja Belgijos įsipareigojimams mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir gerinti oro kokybę. Transporto ir taršos mokesčiai naudojami nepakankamai (pvz., pažangus kelių apmokestinimas taikomas tik sunkiosioms transporto priemonėms), nors taip pat galėtų padėti gauti papildomų pajamų. Didėjant eismo spūstims ir oro taršai, mokesčių išlaidos, pvz., akcizo už dyzeliną dalies grąžinimas profesionaliems kelių vežėjams, yra ypač brangus ir žalingas aplinkai;

(23) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Tos reformos ir investicijos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Belgijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu sparčiai vykdyti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, įgyvendinimą. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Belgija gerokai sparčiau įgyvendintų reformas ir investicijas, užtikrindamas veiksmingą valdymą. Kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

([19]) Belgija taiko pajamų padalijimo sistemą (vadinamąjį santuokinį koeficientą), pagal kurią dalį uždirbančio partnerio profesinių pajamų galima priskirti nedirbančiam partneriui.

(24) per sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2021/1060 ([20]) 18 straipsnį, Belgija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, remiamą Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+), Sanglaudos fondo ir Teisingos pertvarkos fondo (toliau – TPF) lėšomis, atsižvelgdama į, be kita ko, 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius ir į nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą. Ta peržiūra yra Sąjungos finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Belgija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politikos programas ir Europos socialinių teisių ramstį, bet vis dar yra spręstinų uždavinių. Belgijos ekonominio ir socialinio vystymosi regioniniai skirtumai tebėra dideli. Labai svarbu sanglaudos politikos programas įgyvendinti sparčiau. Sanglaudos politikos programos sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Siekiant padėti skatinti mokslinius tyrimus, inovacijas ir skaitmenizaciją, ypač svarbu greitai įgyvendinti investicijas, taip pat investicijas, susijusias su žaliąja pertvarka, prisitaikymu prie klimato kaitos ir energijos vartojimo efektyvumu. Vienas iš prioritetų tebėra galimybių įsidarbinti ir aktyvumo skatinimo priemonių, visų pirma pažeidžiamoms grupėms, ilgalaikiams bedarbiams ir jaunimui, gerinimas. Siekiant pagerinti darbuotojų judumą ir gebėjimą prisitaikyti, labai svarbu toliau remti mokymąsi visą gyvenimą. Be to, tebėra būtina skatinti nepalankioje padėtyje esančių grupių aktyvią įtrauktį ir įsidarbinamumą. Belgija taip pat galėtų naudotis Europos strateginių technologijų platforma, sukurta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795 ([21]), kad paremtų pramonės pertvarką, toliau plėtodama pažangias skaitmenines technologijas ir paslaugas, žiedines ir pažangiąsias medžiagas, taip pat pajėgumus, susijusius su tvaria švaria energija, atspariu būstu ir sveikatos srities inovacijomis;

(25) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais Sąjungos fondais, Belgijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su darbo jėgos trūkumu ir įgūdžių neatitiktimi, nepalankioje padėtyje esančių grupių integracija į darbo rinką, švietimo sistemos veiklos rezultatais ir teisingumu, mokytojo profesija, taip pat uždavinių, susijusių su verslo aplinka, reglamentavimo našta ir sudėtingumu ir apribojimais paslaugų sektoriuje. Tuos uždavinius išsprendus galėtų pagerėti darbuotojų įgūdžiai ir visų moksleivių švietimo rezultatai, dėl to padidėtų darbo našumas, o užimtumas priartėtų prie nacionalinio 2030 m. 80 % tikslo;

(26) aukštas laisvų darbo vietų lygis rodo, kad vis dar trūksta darbo jėgos, ir tai labiau pastebima techninių profesijų, kurių reikia žaliajai pertvarkai paspartinti, sektoriuose. Susirūpinimą tebekelia nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant asmenis, kurie yra įgiję žemesnio lygio išsilavinimą, yra migrantų kilmės arba turi negalią, integracija. Gamtos mokslų, technologijos, inžinerijos ir matematikos absolventų, ypač moterų, skaičius tebėra mažas (16,4 tūkstančiui 20–29 m. amžiaus gyventojų, palyginti su 21,9 Sąjungoje). Be to, perėjimo nuo nedarbo prie užimtumo lygis yra mažesnis už Sąjungos vidurkį. Tai rodo, kad būtų galima padidinti aktyvumo skatinimo politikos veiksmingumą, visų pirma didinant valstybinių užimtumo tarnybų efektyvumą, tikslingiau taikant priemones, skirtas nepalankioje padėtyje esančių grupių ir ilgalaikių laikinojo nedarbingumo atostogų išėjusių darbuotojų integracijai į darbo rinką paremti. Spręsti darbo jėgos trūkumo problemą galėtų dar labiau padėti didesnis gamtos mokslų, technologijos, inžinerijos ir matematikos absolventų skaičius ir geresnė techninių profesijų specialistų profesinio rengimo ir mokymo atitiktis darbo rinkos poreikiams. Suaugusiųjų, ypač žemos kvalifikacijos asmenų, dalyvavimas mokymosi programose yra žemas. Nors, siekiant padidinti suaugusiųjų mokymosi lygį, įgyvendintos kelios priemonės, pvz., individuali darbuotojų teisė į 5 dienas mokymų per metus ir individualiosios mokymosi sąskaitos, jų poveikiui pasiekti reikia laiko ir tas priemones reikia įvertinti;

(27) nepaisant didelių viešųjų išlaidų švietimui, mokymosi rezultatai pablogėjo ir susirūpinimą tebekelia švietimo ir mokymo sistemų įtraukumas ir teisingumas. Remiantis 2022 m. EBPO tarptautinio moksleivių vertinimo programos duomenimis, penkiolikmečių skaitymo, matematikos ir gamtos mokslų žinios ilgą laiką blogėja (prastų rezultatų matematikos srityje pasiekė 25 %, skaitymo – 25,3 % ir gamtos mokslų – 22,4 %). Nors 2012 m. Belgijos geriausių matematikos rezultatų pasiekusių moksleivių dalis buvo didžiausia Sąjungoje (19,5 %), per paskesnį dešimtmetį ji labai sumažėjo (2022 m. visoje šalyje – 11,5 %, Flandrijos bendruomenėje – 15 %, prancūzakalbėje bendruomenėje – 6,9 %, vokiškai kalbančioje bendruomenėje – 6,4 %). Be to, nuo 2018 m. padidėjo atotrūkis tarp palankias sąlygas turinčių ir tokių sąlygų neturinčių moksleivių nepakankamų mokymosi pasiekimų. Palankių sąlygų neturinčių moksleivių nepakankamų matematikos mokymosi pasiekimų rodiklis padidėjo 9,2 procentinio punkto ir pasiekė 45,8 % (Sąjungoje – 48 %, Flandrijos bendruomenėje – 41,4 %, prancūzakalbėje bendruomenėje – 51,1 %,

([20]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo+“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

vokiškai kalbančioje bendruomenėje – 35,6 %). Siekiant sudaryti palankias sąlygas dalyvauti darbo rinkoje, be kita ko, nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, labai svarbu gerinti visų moksleivių pagrindinius įgūdžius. Mokytojo profesijos patrauklumo didinimas, visų pirma užtikrinant darbo vietų stabilumą ir teikiant prie kintančių poreikių pritaikytą tęstinį mokymą, padėtų sumažinti didėjantį kvalifikuotų mokytojų trūkumą, nes dėl jo gali dar labiau padidėti švietimo nelygybė;

(28) Belgijos verslo aplinkai kenkia didelė reglamentavimo našta ir didelis sudėtingumas. Įmonėms tenka didelė administracinė našta, ypač susijusi su mokesčių ir darbo teise. Belgijoje mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) patiriamos išlaidos, susijusios su darbo ir mokesčių sistemų reikalavimų laikymusi, yra palyginti didelės, visų pirma įmonėms, kurioms reikia tvarkytis pagal kelias regionines sistemas. Be to, Belgijos verslo dinamiškumas yra vienas mažiausių Sąjungoje. Nors pastaruoju metu naujų įmonių steigimosi rodiklis augo, jis tebėra žemas, ypač įmonių, kuriose dirba samdomieji darbuotojai. Sparčiai augančių įmonių dalis Belgijoje yra gerokai mažesnė už Sąjungos vidurkį. Dideli prekybos apribojimai paslaugų sektoriuje gali susilpninti verslo dinamiškumą. Taip pat reikėtų spręsti reglamentuojamosioms profesijoms taikomų apribojimų panaikinimo klausimą;

(29) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų 2024 m. rekomendacijai dėl euro zonos įgyvendinti. Belgijai skirtos 1, 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą rekomendacijas, išdėstytas 2024 m. rekomendacijoje dėl euro zonos,

REKOMENDUOJA Belgijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų, *inter alia*, vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skolą pradėti patikimai mažinti, o valdžios sektoriaus deficitą sumažinti siekiant Sutartyje nustatyto 3 % BVP pamatinės vertės lygio. Spręsti numatomo su visuomenės senėjimu susijusių išlaidų padidėjimo problemą, be kita ko, užtikrinant, kad ilgalaikės priežiūros sistema būtų ekonomiškai efektyvesnė. Reformuoti mokesčių ir išmokų sistemą, kad būtų padidintos paskatos dirbti, perkeliant mokesčių naštą nuo darbo jėgos prie kitų šaltinių ir peržiūrint išmokų struktūrą. Finansuoti darbo jėgos mokesčių mažinimą, be kita ko, mažinant mokesčių išlaidas. Visų pirma imtis veiksmų, kad būtų laipsniškai panaikintos subsidijos iškastiniam kurui, be kita ko, akcizus perkeliant nuo elektros energijos prie iškastinio kuro.
2. Gerokai sparčiau įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn., kartu užtikrinant veiksmingą valdymą. Sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas. Atliekant tų programų laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.
3. Spręsti darbo jėgos trūkumo ir įgūdžių neatitikties problemas, be kita ko, atsižvelgiant į žaliąją pertvarką, ir stiprinti aktyvumo skatinimo politiką, kad į darbo rinką būtų galima labiau integruoti nepalankioje padėtyje esančias grupes. Gerinti švietimo ir mokymo sistemų rezultatus bei teisingumą ir tęsti reformas siekiant stiprinti mokytojo profesiją.
4. Gerinti verslo aplinką ir verslo dinamiką mažinant reglamentavimo naštą bei sudėtingumą ir švelninant apribojimus paslaugų sektoriuje.

Priimta Liuksemburge 2024 m. spalio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

NAGY I.